

H. C. Andersen: Eventyr 060: "Der er Forskjel." (1855/1851) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen – Eventyr 060: "Der er forskel" (1855/1851) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Der var i Mai Maaned, Vinden blæste endnu koldt; men Foraaret var der, sagde Buske og Træer, Mark og Enge; det myldrede med Blomster og det lige op i det levende Gjerde, og der just talte Foraaret selv sin Sag, det talte fra et lille Æbletræ, der var een eneste Green, saa frisk, saa blomstrende, overdænget med de fine rosenrøde Knopper, som vare lige ved at aabne sig; den vidste nok selv, hvor kjøn den var, for det ligger i Bladet, som i Blodet, og derfor blev den heller ikke overrasket ved at Herskabsvognen holdt paa Veien foran den, og den unge Grevinde sagde, at den Æblegreen var det Yndigste, man kunde see, den var Foraaret selv i sin deiligste Aabenbarelse. Og Grenen blev brækket af, og hun holdt den i sin fine Haand og skyggede over den med sin Silkeparasol, - og saa kjørte de til Slottet, hvor der var høie Sale og pyntelige Stuer; klare hvide Gardiner flagrede ved de aabne Vinduer og dei-lige Blomster stode i skinnende, gennemsigtige Vaser, og i en af disse, den var som skaaret ud af nysfalden Snee, blev Æblegrenen sat mellem friske, lyse Bøgegrene; det var en Lyst at see den! Og saa blev Grenen stolt, og det var jo ganske menneskeligt! Der kom mange Slags Folk gennem Stuerne og eftersom de gjaldt for, turde de sige deres Beundring, og Somme sagde slet ingen Ting, og	Det var i maj måned, vinden blæste endnu koldt; men foråret var der, sagde buske og træer, mark og enge; det myldrede med blomster og det lige op i det levende gærde, og netop dér talte foråret selv sin sag, det talte fra et lille æbletræ. Der var én eneste gren, så frisk, så blomstrende, overdænget med de fine rosenrøde knopper, som var lige ved at åbne sig; den vidste nok selv, hvor køn den var, for det ligger i bladet, som i blodet, og derfor blev den heller ikke overrasket ved at herskabsvognen holdt på vejen foran den, og den unge grevinde sagde, at dén æblegren var det yndigste, man kunne se, den var foråret selv i sin dejligste åbenbarelse. Og grenen blev brækket af, og hun holdt den i sin fine hånd og skyggede over den med sin silkeparasol, – og så kørte de til slottet, hvor der var høje sale og pyntelige stuer; klare hvide gardiner flagrede ved de åbne vinduer og dejlige blomster stod i skinnende, gennemsigtige vaser, og i en af disse - den var som skåret ud af nyfalden sne - blev æblegrenen sat mellem friske, lyse bøgegrene; det var en lyst at se den! - Og så blev grenen stolt, og det var jo ganske menneskeligt! Der kom mange slags folk gennem stuerne og da de ansås for vigtige, turde de udtrykke deres beundring, og nogle sagde slet ingen ting, og

Somme sagde altformeget, og Æblegrenen forstod, at der var Forskjel mellem Menneskene ligesom imellem Væxterne. "Somme ere til Stads, og Somme ere til Næring, der ere ogsaa de, som kunde ganske undværes," meente Æblegrenen, og da den just var sat ved det aabne Vindue, hvorfra den kunde see baade ned i Haven og ud paa Marken saa havde den Blomster og Væxter nok til at betragte og tænke over! der stode rige og fattige, nogle altfor fattige.

"Stakkels forkastede Urter!" sagde Æblegrenen, "der er rigtignok gjort Forskjel! og hvor de maa føle sig ulykkelige, dersom den Slags kan føle, som jeg og mine Lige kunne det; der er rigtignok gjort Forskjel, men det maa der gøres, ellers stode jo Alle eens!"

Og Æblegrenen saae med en Slags Medlidenhed især paa een Slags Blomster, som der var i Mængde af paa Marker og paa Grøfter; Ingen bandt dem i Bouquet, de vare altfor almindelige, ja man kunde finde dem selv imellem Brostenene, de skjøde op som det argeste Ukrud, og saa havde de det fæle Navn Fandens Melkebøtter.

"Stakkels foragtede Væxt!" sagde Æblegrenen, "Du kan ikke gjøre ved, at Du blev hvad Du blev, at Du er saa almindelig, og at Du fik det hæslelige Navn, Du har! men det er med Væxterne, som med Menneskene, der maa være Forskjel!"

"Forskjel!" sagde Solstraalen og kyssede den blomstrende Æblegreen, men kyssede ogsaa de gule Fanden Melkebøtter ude paa marken, alle Solstraalens Brødre kyssede dem, de fattige Blomster, som de rige.

Æblegrenen havde aldrig tænkt over vor Herres uendelige Kjærlighed mod Alt, hvad der lever og røres i ham, den havde aldrig tænkt over hvor meget Smukt og Godt der kan ligge gjemt, men ikke glemmt, - men det var jo ogsaa ganske menneskeligt!

Solstraalen, Lysets Straale vidste det bedre: "Du seer ikke langt, Du seer ikke klart! - Hvor er den forkastede Urt, den Du især beklager?"

"Fadens Melkebøtter!" sagde Æblegrenen. "Aldrig bindes de i Bouquet, de trædes med Foden, der er formange af dem og naar de løbe i

andre sagde alt for meget, og æblegrenen forstod, at der var forskel mellem menneskene ligesom mellem **naturens planter**. "Nogle er til **pynt**, og **andre** er til **føde**; der er ogsaa de, som **helt** kunne undværes," mente æblegrenen, og da den **netop** var sat ved det åbne vindue, hvorfra den kunne se både ned i haven og ud på marken så havde den blomster, **planter** og vækster nok at betragte og tænke over! Der stod **både** rige og fattige, nogle alt for fattige.

-
"Stakkels forkastede **planter**!" sagde æblegrenen, "der er rigtignok gjort forskel! Og hvor de må føle sig ulykkelige, hvis den slags kan føle, som jeg og **min slags** kan det. Der er rigtignok gjort forskel, men det **må** der gøres; ellers stod alle jo ens **og var lige**!"

Og æblegrenen så med en slags medlidenhed især på én slags blomster, som der var **mange** af på marker og på grøfter**kanter**; ingen bandt **de blomster** i buket, de var alt for almindelige, ja man kunne finde dem selv imellem brostenene, de skød op som det **værste** ukrudt, og så havde de det fæle navn "**Fandens Mælkebøtter**".

-
"Stakkels foragtede **plante**!" sagde æblegrenen, "du kan ikke gøre **for**, at du blev hvad du blev, at du er så almindelig, og at du fik det hæslelige navn, du har! **Men** det er med **planterne**, som med menneskene: der må være forskel!"

-
"Forskel!" sagde solstrålen og kyssede den blomstrende æblegren, men kyssede ogsaa de gule fandens mælkebøtter ude på marken, alle solstrålens brødre kyssede dem, **såvel** de fattige blomster, som de rige.

Æblegrenen havde aldrig tænkt over Vorherres uendelige kærlighed mod alt, hvad der lever og røres i ham, den havde aldrig tænkt over hvor meget smukt og godt der kan ligge *gemt*, men ikke *glem*! - men det var jo ogsaa ganske menneskeligt!

Solstrålen, lysets stråle, vidste det bedre: "Du ser ikke langt, du ser ikke klart! - Hvor er den forkastede **blomst**, den du især beklager?"

"Fandens mælkebøtter, **dér**!" sagde æblegrenen. "Aldrig bindes de **blomster** i buket, de trædes **bare ned** med foden, der er for mange af dem og

Frø flyver det i smaatskaaren Uld hen over Veien og hænger Folk i Klæderne. Ukrud er det! men det skal der jo ogsaa være! - jeg er virkelig meget taknemmelig, at jeg ikke er bleven en af dem!"

-

Og hen over Marken kom en heel Skare Børn: det mindste af disse var nu saa lillebitte, at det blev baaret af de andre; og da det blev sat i Græsset mellem de gule Blomster, loe det høit af Glæde, sparkede med de smaa Been, væltede sig omkring, plukkede kun de gule Blomster og kyssede dem i sød Uskyldighed. De noget større Børn brød Blomsten fra den hule Stilk, bøiede denne rundt ind i sig selv, Led ved Led, en heel Kjæde blev det; først een til Halsen, saa een at hænge om Skulderen og om Livet, paa Brystet og paa Hovedet; det var en heel Pragt af grønne Lænker og Kjæder; men de største Børn tog forsigtig den afblomstrede Urt, Stilken, der bar dens fnugartede sammensatte Frø-Krone, denne løse luftige Uldblomst, det er et heelt lille Kunststykke, som af de fineste Fjer, Fnug eller Duun; de holdt den ved Munden for i eet Pust at afblæse den heelt; den, der kunde det, fik nye Klæder, før Aaret var omme, havde Bedstemoder sagt.

Den foragtede Blomst var en heel Prophet ved denne Leilighed.

"Seer Du!" sagde Solstraalen, "seer Du dens Skjønhed, seer Du dens Magt!"

"Ja, for Børn!" sagde Æblegrenen.

Og der kom ude paa Marken en gammel Kone og gravede med sin stumpede skaftløse Kniv ned om Blomstens Rod og trak den op; nogle af Rødderne vilde hun koge sig Kaffe paa, andre vilde hun faae Penge for, idet hun bragte Apothekeren dem til Lægedom.

"Skjønhed er dog noget Høiere!" sagde Æblegrenen. "Kun de Udvalgte komme i det Skjønnes Rige! der er Forskjel mellem Væxterne, ligesom der er Forskjel mellem Menneskene!"

Og Solstraalen talte om den uendelige Kjærlighed hos Gud gennem alt det Skabte og for Alt, hvad der har Liv, og om den lige Fordeling af Alt i Tid og Evighed!

"Ja det er nu Deres Mening!" sagde Æble-

når de løber i frø flyver det **ligesom med småtskåren** uld hen over vejen og **det** hænger **fast i folks tøj**. Ukrudt er det! Men det skal der jo også være! – jeg er virkelig meget taknemmelig **over**, at jeg ikke er blevet en af dem!"

Og hen over marken kom en hel skare børn: Det mindste af **børnene** var **så** lillebitte, at det blev båret af de andre; og da det blev sat i græsset mellem de gule blomster, lo det højt af glæde, sparkede med de små ben, væltede sig omkring, plukkede kun de gule blomster og kyssede dem i sød uskyldighed. De noget større børn **brækkede** blomsten **af** den hule stilk, bøjede denne rundt ind i sig selv, led ved led, en hel kæde blev det; først en **kæde** til halsen, så en **til** at hænge om skulderen og om livet, på brystet og på hovedet. **Det** var en hel pragt af grønne lænker og kæder. **Men** de største børn tog forsigtig den afblomstrede **plante**, **den del af** stilken, der bar dens fnug**agtige** sammensatte frøkrone, denne løse luftige **grå** uldblomst, det er et helt lille kunststykke, som af de fineste fjer, fnug eller dun. **De** holdt den **op for** munden for i ét pust at blæse den helt **væk**; den, der kunne det, fik nyt **tøj** før året var **gået**, **dét** havde bedstemoder sagt.

-

Den foragtede blomst var **blevet** en hel profet ved denne lejlighed!

"Ser du!" sagde solstrålen, "ser du dens skønhed, ser du dens magt!"

"Ja, for **børn**!" sagde æblegrenen.

Og ude på marken **kom** der en gammel kone og gravede med sin **spidse**, skaftløse kniv ned om blomstens rod og trak den op. **Nogle** af rødderne ville hun koge sig kaffe på, andre ville hun få penge for, **da** hun **solgte** dem **til** apotekeren som læg**middel**.

"Skønhed er dog noget højere **end dét**!" sagde æblegrenen. "Kun de **udvalgte** kommer i det skønnes rige! **Der** er forskel mellem væksterne, ligesom der er forskel mellem menneskene!"

-

Og solstrålen talte om den uendelige kærlighed hos Gud gennem alt det skabte og for alt, hvad der har liv, og om den lige fordeling af alt i tid og evighed!

"Ja, **det** er nu **Deres** mening!" sagde æblegrenen.

grenen. Og der kom Folk i Stuen, og den unge Grevinde kom, hun, som havde stillet Æblegrenen saa smukt, i den gennemsigtige Vase hvor Sollyset straaede; og hun bragte en Blomst eller hvad det nu var, det skjultes af tre, fire store Blade, der ligesom et Kræmmerhuus blev holdt rundt om det, for at ingen Træk eller Vindpust skulde komme til at gjøre det Skade og saa forsigtig blev det baaret, som aldrig den fine Æblegreen var blevet det. Ganske lempeligt kom nu de store Blade bort og man saae den fine fnuggede Frøkrone af den gule foragtede Fandens Melkebøtte. Den var det, hun saa forsigtig havde plukket, saa omhyggelig bar, for at ikke een af de fine Fjer-Pile, der danne dens Taage-Skikkelse og sidde saa løse, skulle blæse af. Heel og herlig havde hun den; og hun beundrede dens skønne Form, dens luftige Klarhed, dens hele særegne Sammensætning, dens Skønhed, idet den skulde veires hen for Vinden. "See dog, hvor forunderlig deilig vor Herre har gjort den!" sagde hun. "Jeg vil male den med Æblegrenen; den er nu saa uendelig deilig for Alle, men ogsaa denne fattige Blomst har af vor Herre ligesaameget paa en anden Maade! saa forskjellige ere de og dog begge Børn i Skønhedens Rige." Og Solstraalen kyssede den fattige Blomst, og den kyssede den blomstrende Æblegreen, dens Blade syntes at rødme derved.	- Og der kom folk i stuen, og den unge grevinde kom, hun, som havde stillet æblegrenen så smukt i den gennemsigtige vase hvor sollyset strålede; og hun bragte en blomst eller hvad det nu var, det skjultes af tre-fire store blade, der ligesom et kræmmerhus blev holdt rundt om det, for at ingen træk eller vindpust skulde komme til at gøre det skade og det blev båret så forsigtigt, som den fine æblegren aldrig var blevet det. Ganske forsigtigt tog man nu de store blade væk og man så den fine fnuggede frøkrone af den gule foragtede "Fandens Mælkebøtte". Den var det, som hun så forsigtig havde plukket og så omhyggelig bar, for at ikke én af de fine fjerpile, der danner dens tågeskikkelse og sidder så løse, skulle blæse af. Hel og herlig havde hun den, og hun beundrede dens skønne form, dens luftige klarhed, hele dens særegne sammensætning, dens skønhed, der skulle vejres hen for vinden. - - "Se dog, hvor forunderlig dejlig Vorherre har skabt den!" sagde hun. "Jeg vil male den, sammen med æblegrenen, der jo er så uendelig dejlig i alles øjne. Men også denne fattige blomst har af Vorherre fået lige så meget - på en anden måde! Så forskellige de er. Og dog er de begge børn i skønhedens rige." Og solstrålen kyssede den fattige blomst. Og den kyssede den blomstrende æblegren - dens blade syntes at rødme derved.
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte 'digitale fejl' i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©

